

Czwartek, 29 września 2005 r.

20. wyraża ubolewanie, że nie osiągnięto porozumienia w sprawie reformy Rady Bezpieczeństwa ONZ, z zadowoleniem przyjmuje jednak fakt, że Zgromadzenie Ogólne będzie musiało do końca 2005 roku złożyć sprawozdanie przed Radą Bezpieczeństwa w oparciu o nowe propozycje, które powinny uwzględnić cel, jakim jest zapewnienie lepszej reprezentacji w Radzie Bezpieczeństwa oraz przejrzystości i skuteczności Rady Bezpieczeństwa; podkreśla ponowne zaangażowanie się Parlamentu Europejskiego na rzecz wspólnego miejsca europejskiego w Radzie Bezpieczeństwa ONZ, kiedy tylko spełnione zostaną warunki polityczne, konstytucjonalne i prawne, jakich wymaga ta kwestia;

21. popiera i przyjmuje z zadowoleniem nowe zaangażowanie się ONZ na rzecz Funduszu Demokracji jako ważne narzędzie promowania demokracji na całym świecie i wzywa Komisję i Państwa Członkowskie do udzielenia mu pełnego wsparcia politycznego i finansowego; potwierdza swoje przekonanie, że samo ONZ potrzebuje znaczącego wniesienia demokracji do swoich struktur i z tego względu podkreśla swoje wezwanie do stworzenia grupy państw demokratycznych w ramach Zgromadzenia Ogólnego ONZ;

22. potwierdza swój pogląd, że dyplomatyczna reprezentacja UE w ONZ ma pierwszorzędne znaczenie dla poprawy stosunków między nimi oraz dla wpływu UE na scenie międzynarodowej; dlatego też zachęca Radę i Komisję do aktywnych działań na rzecz połączenia swoich biur łącznikowych i utworzenia wspólnej delegacji unijnej ds. stosunków zewnętrznych w każdej z następujących siedzib ONZ: Nowym Jorku, Genewie, Wiedniu i Nairobi;

23. z zadowoleniem przyjmuje wezwanie do wzmocnienia współpracy pomiędzy Narodami Zjednoczonymi a parlamentami krajowymi i regionalnymi, co świadczy o uznaniu specjalnej roli parlamentów w procesie rozwoju i demokratyzacji;

24. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie przyjęte podczas posiedzenia Banku Światowego, Międzynarodowego Funduszu Walutowego i Afrykańskiego Banku Rozwoju i potwierdzone na wyżej wspomnianym Światowym Szczycie w sprawie zapewnienia 100 % redukcji zadłużenia dla 18 najuboższych, mocno zadłużonych krajów;

25. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, rządów i parlamentom Państw Członkowskich UE, Sekretarzowi Generalnemu ONZ, przewodniczącemu i państwom członkowskim Rady Bezpieczeństwa ONZ, przewodniczącemu 60. sesji Zgromadzenia Ogólnego oraz przewodniczącemu Rady Gospodarczej i Społecznej ONZ;

P6_TA(2005)0363

Białoruś

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie Białorusi

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie sytuacji na Białorusi,
- uwzględniając w szczególności swoją rezolucję z dnia 10 marca 2005 r. w sprawie Białorusi ⁽¹⁾ i swoją rezolucję z dnia 7 lipca 2005 r. w sprawie sytuacji politycznej i niezależności mediów na Białorusi ⁽²⁾,
- uwzględniając przyznanie przez Parlament Europejski Nagrody im. Sacharowa za wolność myśli Białoruskiemu Stowarzyszeniu Dziennikarzy w grudniu 2004 r.,
- uwzględniając rezolucję Organizacji Narodów Zjednoczonych z dnia 12 kwietnia 2005 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka na Białorusi,
- uwzględniając w szczególności „Europejski plan działania na rzecz wspierania demokracji na Białorusi” przyjęty przez delegację Parlamentu Europejskiego ds. stosunków z Białorusią w dniu 23 lutego 2005 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji Europejskiej z dnia 12 maja 2004 r. w sprawie Europejskiej Polityki Sąsiedztwa (COM(2004)0373),

⁽¹⁾ Teksty przyjęte P6_TA(2005)0080.

⁽²⁾ Teksty przyjęte P6_TA(2005)0295.

Czwartek, 29 września 2005 r.

- uwzględniając rezolucje Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy w sprawie sytuacji na Białorusi, a w szczególności jego rezolucję z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie prześladowania prasy w Republice Białorusi,
  - uwzględniając sankcje UE wobec władz białoruskich przyjęte w dniu 2 lipca 2004 r. w związku z zaginięciem trzech przywódców białoruskiej opozycji i jednego dziennikarza,
  - uwzględniając oświadczenia Prezydencji UE w sprawie Białorusi złożone w imieniu Unii Europejskiej w dniach 2 sierpnia 2005 r., 12 sierpnia 2005 r. oraz 30 sierpnia 2005 r.,
  - uwzględniając decyzję Komisji o przyznaniu Deutsche Welle Radio umowy o wartości 138 000 na emitowanie na Białoruś niezależnych programów przez radio i Internet na rok poczynawszy od 1 listopada 2005 r.,
  - uwzględniając art. 103 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że zamiast poprawy sytuacji na Białorusi nastąpiło dalsze jej pogorszenie, w wyniku którego podstawowe prawa człowieka są rażąco łamane, izba niższa parlamentu została pozbawiona uprawnień ustawodawczych, a życie gospodarcze jest kontrolowane przez prezydenta; że przypadki naruszania praw człowieka obejmują stosowanie kar więzienia oraz innych form represji wobec członków demokratycznej opozycji;
- B. mając na uwadze, że w ciągu minionych kilku lat rozwiązano kilka partii politycznych, zamknięto 22 niezależne gazety, rozwiązano ponad 50 prodemokratycznych organizacji pozarządowych różnych szczebli i o różnych przekonaniach politycznych oraz zamknięto pewną liczbę instytucji edukacyjnych z przyczyn „technicznych”, podczas gdy nie ulegało wątpliwości, że w każdym z przypadków organizacje te zostały ukarane za krytykę prezydenta i jego polityki,
- C. mając na uwadze, że Wiktar Halawanau, minister sprawiedliwości Białorusi, wydał dekret o obowiązkowej rejestracji bloków partii politycznych, związków zawodowych, koalicji, inicjatyw i ruchów obywatelskich, aby zapobiec jednoczeniu się sił politycznych, które mogłyby wesprzeć rywala Aleksandra Łukaszenki w przyszłorocznych wyborach prezydenckich,
- D. mając na uwadze, że dnia 13 września 2005 r. Prezydent Białorusi Łukaszenko wydał dekret przyznający mu prawo ułaskawiania w sprawach o przestępstwa przeciwko własności, który jest kolejnym krokiem w kierunku dalszego monopolizowania władzy w kraju, w tym władzy sądowniczej,
- E. mając na uwadze, że w kwietniu 2005 r. Komisja Praw Człowieka ONZ skrytykowała Białoruś z uwagi na nieustanne doniesienia o prześladowaniu i rozwiązywaniu organizacji pozarządowych, krajowych organizacji mniejszościowych, niezależnych środków przekazu, opozycyjnych partii politycznych, niezależnych związków zawodowych i organizacji religijnych oraz o prześladowaniu obywateli zaangażowanych w działalność demokratyczną, w tym w niezależne media;
- F. mając na uwadze, że zamknięcie niezależnych uniwersytetów na Białorusi doprowadziło do inauguracji Europejskiego Uniwersytetu Humanistycznego dla studentów białoruskich na uchodźstwie w Wilnie,
- G. mając na uwadze, że na Białorusi wciąż mają miejsce aresztowania na tle politycznym i procesy działaczy należących do ruchów demokratycznych i niezależnych dziennikarzy oraz deportacje obywateli obcych państw;
- H. mając na uwadze brak postępów w zakresie licznych niewyjaśnionych przypadków zaginięcia osób,
- I. mając na uwadze, że w dniu 12 maja 2005 r. zarząd Związku Polaków na Białorusi został uznany za nielegalny przez białoruskie Ministerstwo Sprawiedliwości, a drukarnia odmówiła na polecenie rządu drukowania polskiego tygodnika „Głos znad Niemna”, natomiast za przyzwoleniem rządu drukowano fałszywe numery pisma,
- J. mając na uwadze, że w dniu 27 sierpnia 2005 r. reżim Łukaszenki zwołał posiedzenie zarządu Związku Polaków na Białorusi, aby zmusić jego członków do rezygnacji ze stanowisk uzyskanych w drodze demokratycznych i zgodnych z prawem wyborów i zastąpić nowym zarządem podległym władzom reżimu,
- K. mając na uwadze, że stale pogarsza się sytuacja innych mniejszości, w tym Romów i mniejszości religijnych: kościoły protestanckie zostały zamknięte, a ewangelickie zakazane,

Czwartek, 29 września 2005 r.

- L. mając na uwadze, że wykonywanie prawa do wolności informacji jest uniemożliwiane, że wszystkie programy telewizyjne, zarówno krajowe, jak i regionalne, znajdują się w rękach rządu i że wszystkie połączenia internetowe są obsługiwane przez firmę państwową, która zablokowała wiele kont i stron internetowych,
- M. mając na uwadze, że wszyscy operatorzy kablowi są prześladowani za nadawanie zagranicznych programów niezatwierdzonych przez białoruski rząd; że na tej podstawie nadawanie przez białoruskich operatorów TV kablowej wszystkich ukraińskich kanałów, a także polskiego kanału Polonia, zostało zakazane,
- N. mając na uwadze, że władze państwowe wstrzymały rejestrację wszystkich nowych gazet; że każdego dnia odbywają się postępowania przeciwko wydawcom gazet i dziennikarzom, a wiele spośród istniejących pism obciążono karami uniemożliwiającymi ich dalsze wydawanie;
- O. mając na uwadze, że Prezydent Łukaszenko praktycznie uniemożliwił międzynarodowej sieci organizacji pozarządowych w Europie i na Białorusi pomoc dzieciom cierpiącym na schorzenia spowodowane awarią elektrowni w Czarnobylu w wyjazdach do różnych krajów na leczenie,
- P. mając na uwadze, że Polska czasowo odwołała do kraju swojego ambasadora w Mińsku po serii przypadków wydalenia dyplomatów, odrzucając oskarżenia Prezydenta Łukaszenki o ingerowanie Polski w sprawy jego kraju,
- Q. mając na uwadze, że na szczycie Organizacji Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku w dniu 15 września 2005 r. Prezydent Łukaszenko oskarżył organy ONZ ds. praw człowieka o to, że pozwalają, aby wykorzystywano je jako narzędzia kontroli nad innymi krajami,
- R. mając na uwadze, że stanowisku Rady wobec Białorusi brakuje zdecydowania i konsekwencji,
1. zdecydowanie potępia masowe ataki białoruskiego reżimu na media, dziennikarzy, działaczy mniejszości i obrońców praw człowieka, członków opozycji, przywódców religijnych i wszelkie inne osoby, które próbują otwarcie krytykować prezydenta i reżim, przejawiające się w arbitralnych aresztowaniach, brutalnym traktowaniu osób zatrzymanych, zaginięciach, politycznie umotywowanych prześladowaniach i innych aktach represji stanowiących naruszenie podstawowych zasad demokracji i praworządności;
  2. potępia wprowadzoną przez władze białoruskie zmianę w Dekrecie 460 w sprawie przepisów dotyczących przyjmowania pomocy zagranicznej, z dnia 17 sierpnia 2005 r., która wydłuża listę celów, na jakie nie może być przeznaczona pomoc zewnętrzna; zauważa, że obowiązuje obecnie zakaz przyjmowania i korzystania z pomocy międzynarodowej w „niekonstytucyjnych celach” obalenia rządu, ingerencji w wewnętrzne sprawy Białorusi, przygotowania wyborów lub referendum, organizowania zebrań, zgromadzeń, pikiet lub strajków, lub przygotowania i rozpowszechniania materiałów propagandowych; nie można również organizować konferencji, seminariów ani jakichkolwiek zgromadzeń korzystając z zagranicznych środków pomocowych;
  3. potępia decyzję reżimu z dnia 22 sierpnia 2005 r. o delegalizacji kościoła ewangelicko-reformowanego obecnego na Białorusi od ponad 400 lat, której przyczyną był brak adresu siedziby wspólnoty, a wspólnota nie mogła go zarejestrować ponieważ władze wyeksmitowały ją uprzednio ze wszystkich wcześniej zajmowanych domów modlitewnych, co było niezgodne z przepisami białoruskiego prawa o wolności wyznania;
  4. potępia działanie rządu skierowane przeciwko Związkowi Polaków na Białorusi (ZPB), stanowiące naruszenie podstawowych zasad Konwencji Ramowej Rady Europy o Ochronie Mniejszości Narodowych z 1995 r., oraz próbę przejęcia kontroli nad największą organizacją pozarządową, która jako jedna z nielicznych nie podlegała dotychczas kontroli rządu; przypomina, że poszanowanie praw mniejszości obejmuje wolność stowarzyszania się i uznawanie pochodzących z wyboru organów statutowych organizacji; ubolewa nad faktem przejęcia przez rząd kontroli nad gazetą „Głos znad Niemna”;
  5. potępia ciągle prześladowania działaczy należących do mniejszości polskiej, którzy pragną zachować niezależny charakter ich stowarzyszenia; zauważa, że najbardziej aktywni działacze są prześladowani i wielokrotnie wzywani do stawienia u biurze prokuratora i na policji; że Angelika Borys, przewodnicząca ZPB, była w ostatnich tygodniach przesłuchiwana ponad 50 razy, a Tadeusz Gawin, założyciel, członek i obecny wiceprzewodniczący ZPB został skazany na 30 dni więzienia;

Czwartek, 29 września 2005 r.

6. potępia skazanie działaczy ZPB: Józefa Parzeckiego, Wiesława Kiewlaka, Andrzeja Pisalnika i Andrzeja Poczobuta na kary do dwóch lat więzienia na podstawie fałszywych dowodów;
7. potępia całkowitą marginalizację przez białoruski reżim mniejszości romskiej na Białorusi, której podstawowe prawa obywatelskie zostały ograniczone, a także zdecydowanie potępia wrogie wypowiedzi pod adresem Romów w oficjalnych środkach przekazu;
8. potępia władze białoruskie za niewydanie wiz wjazdowych delegacji posłów do Parlamentu Europejskiego, którzy przyjechali z misją rozpoznawczą w dniu 8 sierpnia 2005 r.;
9. wzywa Radę i Komisję do utworzenia programu stypendiów, wizyt i staży na rzecz organizacji pozarządowych oraz działaczy w dziedzinie praw człowieka i mniejszości;
10. uważa, że jeżeli władze białoruskie nie doprowadzą do poprawy sytuacji w zakresie wolności słowa, stowarzyszeń i religii, umożliwiając tym samym dalsze jej pogorszenie, Komisja, Rada i Parlament powinny rozpocząć procedurę w celu wpisania przedstawicieli białoruskich władz zaangażowanych w prześladowania na listę osób objętych zakazem wizowym; uważa, że sankcje wobec reżimu Prezydenta Łukaszenki powinny także obejmować zamrożenie środków białoruskich władz ulokowanych poza granicami kraju;
11. raz jeszcze podkreśla, że dalszy rozwój stosunków UE z Białorusią nadal zależeć będzie od postępów w demokratyzacji i wprowadzaniu reform w kraju oraz od dostępu obywateli Białorusi do obiektywnych, wolnych i uczciwych mediów, a także od poszanowania praw i swobód mniejszości narodowych i religijnych;
12. z satysfakcją odnotowuje fakt uruchomienia przez Komisję dodatkowego wsparcia dla niezależnych mediów na Białorusi; podkreśla znaczenie zapewnienia białoruskiemu społeczeństwu dostępu do niezależnej informacji; ponownie wzywa Radę i Komisję do skorzystania z ich uprawnień wynikających ze strategii sąsiedztwa w celu wsparcia społeczeństwa obywatelskiego na Białorusi i określenia warunków programu finansowego dotyczącego celów europejskiego programu sąsiedztwa, z dostosowaniem środków wsparcia do sytuacji Białorusi; ponagla Radę i Komisję do przyznania tak szybko, jak to będzie możliwe, jeszcze większej pomocy na rzecz wolnych mediów i niezależnych organizacji pozarządowych na Białorusi oraz do poszerzenia inicjatyw w dziedzinie mediów;
13. wzywa Komisję do zapewnienia, aby żadna z quasi organizacji pozarządowych, tworzonych na Białorusi w celu uzyskania środków pomocowych z zagranicy, nie otrzymała jakiegokolwiek unijnej pomocy ani środków z budżetu UE;
14. wzywa Komisję i Radę do wsparcia demokratycznie wybranego zarządu ZPB oraz wyłonionych w demokratycznych wyborach organów innych organizacji pozarządowych, które także podlegają represjom ze strony reżimu Łukaszenki;
15. wzywa do powołania delegacji wysokiego szczebla ad hoc, która zostanie wysłana na Białoruś z misją rozpoznawczą i zda Parlamentowi relację z poczynionych obserwacji;
16. zdecydowanie popiera komunikat Przewodniczącego Komisji o wysłaniu na Białoruś specjalnego przedstawiciela dyplomatycznego w celu monitorowania sytuacji w zakresie praw człowieka, a także wzywa Komisję do przyspieszenia otwarcia stałego przedstawicielstwa Unii Europejskiej w Mińsku, aby umożliwić skuteczniejsze rozpowszechnianie informacji, koordynację projektów i nadzór nad sytuacją na Białorusi;
17. wzywa Radę i Komisję do poruszenia kwestii Białorusi w rozmowach z władzami rosyjskimi celem określenia wspólnej odpowiedzialności za działania prowadzące do konkretnych przemian demokratycznych w tym kraju;
18. apeluje do wszystkich Państw Członkowskich UE o wprowadzenie bezpłatnych wiz dla obywateli Białorusi;
19. zwraca się do europejskich partii politycznych i grup politycznych Parlamentu Europejskiego o zwiększenie kontaktów i politycznego wsparcia dla białoruskiej opozycji;
20. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, parlamentom i rządów Państw Członkowskich oraz Zgromadzeniom Parlamentarnym OBWE i Rady Europy.